

בינו נא זאת

"לפתע הבזיק ברק אדיר ועצמתי... שוב הסופה מתחזקת, כיצד נצליח לצאת מכאן?"

עשונות, אלא לחשב את צעדינו הבאים בזירות, כיצד נצא מן הסבך אליו נקלענו?"

"וגם", הוסיף יחיאל: "לזכור להבא שלא לפל שוב למלכדת של 'קצורי דרך', כביכול נתן לקצור את הדרך בין עצי היער הסבוכים, ורק כביכול נגיע מהר יותר ליעד."

כעת אני יודע, שהכל היה תענוע של היצר הרע, שכלח הדמיון, הצליח להפיל אותי בפח, כאלו תקפה אותי לאות וחלשה, ורגלי כואבות ועיפות, ושכך - דרך סבך היער - כביכול נגיע מהר יותר למחוז חפצנו..."

"פתוב בספר תהלים", הוסיף ר' יענקב על דברי יחיאל בנו: "טוב וישר ה', על פן יורה חסאים בדרך", עתה שאנו מבינים בכך שתעינו בדרךנו, נתחזק יחד בבטחון בבוא עולם, שהוא יסיע בדינו למצא את הדרך לצאת מן היער העבות, וכמו שאמרנו חז"ל "הבא לטהר מסיגים אותו".

"אבא!", קרא יחיאל בבקעתו, "יש כאן קוץ ענק שמביט בנו", הצביע יחיאל על צלילת רחבה שנצבה הכן מולו. "אל דאגה", הרגיעו אביו: "זה רק דמיון ותענוע ראיה."

תתבונן היטב, זה סך הכל גזע עץ רחב המכסה בטחב ירק", חשבת הליכה מוצאת צלילות, הנדמות למי שאינו רגיל בכך, לצל של בן אדם."

זהו כוחו של הדמיון, לדמות גזעי עץ דוממים כביכול הם דמויות של אנשים מפיחדי..."

לפתע הבזיק ברק אדיר ועצמתי, ונחד עמו רעם מתגלגל ומחריש אוננים שקטע את סופו של המשפט.

"אוי וי", רטן יחיאל: "שוב הסופה מתחזקת, כיצד נצליח לצאת מכאן?"

מבזק האור החזק והמסנוור האיר את היער כלו לפרק זמן קצר.

ברגע זה בו הבזיק האור, הבחינו ר' יענקב ובנו יחיאל היכן מסתתרים הוא היער, ואיזה מרחק מפריד ביניהם לבין סוף היער.

בצעדים מאשישים וכוזחות מחדשים החישו את צעדיהם לעבר קצה הבלתי נראה של היער.

עדן לא הגיעו המה לקצה המבוך, אבל כבר פעת, בעודם בנבכי היער, יודעים המה כי הם בדרך הנכונה, שתוביל אותם בקרוב למחוז חפצם.

"הואה אמה יחיאל", הפסיד ר' יענקב לבנו: "כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא, הכל לטובה", גם מה שתעינו פעת ביער, הוא הארה מלמעלה, כדי להמשיך לנו משל ברוך וחי, שתעינו ופסינו ממדבר האמתית שבמשעול החיים, ונצלינו לחפש דרך לצאת מן הסבך, ולהתחיל לצעד מעתה ואילך בדרך החיים, חיי הנצח, חיי התורה והמצוות."

"אורי זה ראש השנה, ישעי זה יום הכפורים", ראש השנה הוא הבזק של 'אור', 'אשרי העם יודעי תרועה, באור פניו' 'הלכו', לפני שיגיעו ימי חלו אפרוריים, ימי ערפל וחשך."

תפקידנו בימים קדושים ונשגבים אלו, להצית בקרבנו את הפרגו'קטור שאיר לנו את חשבת שאר ימות השנה, שנוזכר באותם ימים סגריימים לאיזה רוממות וקדושה הנלחני להתרומם ולאיזה פסגות עלה בדינו להעפיל בימי ראש השנה ויום הכפורים, ואור קדוש זה דריק אותנו לישר את דרכינו, שישאף במשך כל ימות השנה להגיע לדרגות רוממות וקדושה אלו.

הי' רצון שנוזכר להגיע ל'ישועה' הגדולה ביום הכפורים, לנקיון הנפש מכל הרפס והבץ שנוזכר בו במעבה היער הערפלי והבוזני.

"אז ורנו כל עצי היער", שריקות חדות החלו לפלח בינות לסבך העצים והרעידו את מיתרי לבבות השונים, הסופות התגברו והתחזקו והפכו למשכי רוח עזים, האור נהפך לדחוס וקרי, טפות גשם כבדות החלו מנספות בחזקה, שברי רעמים מתגלגלים נשמעו ממרחק.

ההלך ובנו האיצו פסיעותיהם, כביכול בכך יתקרבו המה למחוז חפצם.

גשם סוחף שהחל לרדת, הפך את אדמת היער הצחיכה לעטף בץ חלקלקה.

תנאי השטח הלכו והחמירו, כאשר כל פסיעה דורשת מהם מאמץ כפול ומכפול, שלא להחליק ולטבע בפץ הטובעני.

בז סמיה דבק לנעליהם, והכביד עוד יותר את צעדיהם. הסמיה יחד עם אפלת הליל הקשה על הערפל

הראות, ומנע מהם להבחין האם בכלל הם

בפונ הנכון. "תעינו בדרך", פנה יחיאל לאביו בחשך ובדאגה, כשהוא רטב עד לשד עצמותיו, רועד מקר.

"יהודי אף פעם אינו תועה", השיבו אביו: "יש בורא ומנהיג לבריאה, אשר הואה את כל מעשיו ומשגיח עלינו בפרטות."

"שום דבר בעולם אינו נעשה מאליהו סתם, אלא פדבריו הודיעים של הרמב"ן שכל דברינו ומקרינו כלם בגזרת עליו, אין בהם טבע ומנהגו של עולם."

"אבל מה עשינו? למה זה מגיע לנו?" תהה יחיאל, תוך כדי שהוא מדלג על שלולית בץ.

"הקדוש ברוך הוא אינו חשוד לעשות דין בלא סבה מצדקת, וכמו שנאמר בפרשה: הצור תמים פעלו... קל אמונה ואין עול, צדיק וישר הוא", השיבו אביו.

"כנראה הקדוש ברוך הוא רוצה לרמוז לנו שתעינו בדרך, במקום ללכת בדרך הנכונה, בדרך התורה והמצוות, הלכנו בדרך אחרת... דברכים עקלקלות."

רגלינו המלאים רפס ובץ, מעידים המה על הרפס והבץ שבדבק בנשמתנו.

כעת עלינו לחפש כיצד נחזר לדרך הנכונה, לדרך המלה, "נחפשה דרכינו ונחקרה..."

"מה שחשוב כשנזכרים למצב שכזה", אמר ר' יענקב כשהוא מניח את ידו על כתפו של בנו יחיאל: "לא לאבד

עם רדת החשכה התחזקו הרוחות, שריקות חדות פלחו בינות לסבך העצים והרעידו את מיתרי לבבות השונים.

הסופות התגברו והתחזקו, טפות גשם כבדות החלו מנספות בחזקה, שברי רעמים מתגלגלים נשמעו ממרחק.

ההלך ובנו האיצו פסיעותיהם, כביכול בכך יתקרבו המה למחוז חפצם.

היו אלו ר' יענקב ובנו יחיאל אשר עשו את דרכם חזרה מן הידי השנתי, לאחר שבסיעתא דשמיא הצליחו למכר את כל מרבלתם במחיר נאה למעלה מן המשער, כשהם מנצלים את זמנם ומשוחחים ביניהם בדברי תורה, ומקיימים בכך מצות "ויבאתם בדרך".

לאחר הליכה ממשכת, כאבו רגליו של יחיאל הצעיר, והוא פנה אל אביו: "הנה עוד פברת דרך ארצה לפנינו עד שנגיע לעיר, אולם פעם שמעתי שישנה אפסרות לקצור את הדרך בואכה העיר, דרך היער העבות המפריד בין הדרך הארצה הסובבת והולקת סחור סחור דרך עקלתון סביב היער, לבין העיר הגובלת בקצה הרשת היער."

תחלה סרב ר' יענקב לבקשת בנו, כשהוא מנמק את סרובו בכך שהדרך אינה מקרה לו, והוא חושש פן יאבד את דרכם בסבך עצי היער, אך לאחר הפצרות חוזרות ונשנות של בנו, ובעקב לאחר תלונותיו של הצעיר על רגליו העיפות והדאבות, נעתר לבקשתו, והסבו שניהם את פניהם אל עבר היער.

עם בנייתם ליער, סמו לעצמו ר' יענקב את כוונתו בו הם צריכים ללכת, וחשב כי בתוך כשעה ימנעו יגיעו לביתם, ולכל המאחר יספיקו להצטרף לתפלת מנחה קודם שקיעת החמה בשטיבאל המרפזי שבפאתי העיר.

כך שהתאדרה השעה, החישו המה יותר את קצב פסיעותיהם, עד שחלדו דתם הבחינו, שכל שהם מתקדמים במעבה היער, מסתבכים המה יותר ויותר באין שום דרך מוצא הנגלה באפק.

"נראה לי שפעת", פנה האב לבנו, "לאחר שאבדנו את דרכנו כאן בתוככי היער, ואין כאן נפש חיה שתדריך אותנו כיצד לצאת מכאן, הדבר החשוב ביותר הוא לנסות לחפש בכוחות עצמנו כיצד נצא מכאן."

הן בעוד שעה קלה יחל היום להחשיך, וכידוע, בזילה מסתובבים כאן ביער חיות טרף, וזה לא ממש נחמד להתקע כאן בשעות הלילה.

"תשת חשך ויהי לילה, בו תרמש כל חיתו יער", הלכו הם אנה ואנה, מנסים לגשש ולהשקיף למרחוק, בחפז אחר דרך היצאה מן היער, אך "מרב עצים לא רואים יער", הם אינם מצליחים לראות דבר, מלבד גזעי עצים וענפים באים בימים האזקים קומתם עד לב השמים.

אט אט החל היום להעריב, השמש נוטה על צדה ומתחילה להעלים מאחורי סבך העצים.

נעמדו האב ובנו סמוך לגזע עץ פרוי, והתפללו תפלת מנחה בשברון לב ובדמעות שליש, שיוציאם מאפלה לאורה, כשהם מוסיפים בברכת שמע קולנו "שתגיענו למחוז חפצנו לחיינו ולשמחה ולשלום, ותצילנו מכל פל אויב ואורב, ומכל מיני פרעניות המתרגשות לבוא לעולם..."

"לאיזה צד נלך?" פנה יחיאל בשאלה לאביו, לאחר שספמו תפלתם.

"כל פניות שאתה פונה לא יהיו אלא לימינו", השיבו אביו. פנו האב ובנו לצד ימין, והחלו מחפשים דרכם החוצה מן היער.

הספיקו ללכת פברת דרך, כשקרגי השמש האחרונות נעלמות מהקיע, ועלטה עוטפת את מעבה היער.

עם רדת החשכה התחזקו הרוחות, גזעי העצים החסונים החלו לנוע זה לעמת זה, כשהם משמיעים אושיות חלושות.

"האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי" (לב א).

ופשר רש"י: האזינו השמים - שְׁאֵנִי מתרה בהם בִּישְׂרָאֵל וְתִהְיֶה אִתָּם עֲדִים בְּדָבָר שֶׁקָּרָא אֲמַרְתִּי לָהֶם שְׁאֲתֶם תִּהְיֶינָה עֲדִים וְכֵן וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ.

יֵשׁ לָהֶבֶן מְדוּעַ זָקִיק הַקֶּבֶ"ה שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יַעֲיֶדוּ, הֲרִי הוּא הַדָּן וְהַעֲדִי?

וְכֵתֵב בְּסִפְרֵי תַּפְסָאֲרַת הַגִּרְשִׁין שֶׁעַל כֶּךָ רָמַז הַנְּבִיא יִשְׁעִיָּה (א ב): "שְׁמַעוּ שָׁמַיִם וְהֶאֱזִינוּ אָרֶץ כִּי ה' דֹּבֵר, בְּנִים גְּדֻלְתִּי וְרוֹמְמַתִּי וְהֵם פְּשָׁעוּ בִי." שְׁמַעוּ שָׁמַיִם וְהֶאֱזִינוּ אָרֶץ מְדוּעַ עֲלֵיהֶם לִשְׁמַע וּלְהֶאֱזִין, כְּדִי שִׁיכְלוּ לִשְׁמַע כְּעֲדִים בְּבֹא הַיּוֹם. וְכִי תִשְׁאַלְוּ, מְדוּעַ זָקִיק ה' לַעֲדִים, יַעֲדִי הוּא בְּעֲצָמוֹ, הַתְּשׁוּבָה עַל כֶּךָ הִיא 'בְּנִים גְּדֻלְתִּי וְרוֹמְמַתִּי' הֲלֹא בְּנֵי הֵם, וְכִלּוֹם מַעֲיִד אֵב עַל בְּנוֹ? (רָאָה ע"ז ג). וּבִפְרָט שֶׁיְהוָה פָּשַׁע בִּי, הֵם חֲטִאוּ נִגְדִי, וְאֵם כֵּן הִנֵּנִי בַּעַל דָּבָר בְּזָה, וּמִמִּלָּא אֵינִי יָכוֹל לְהַעֲדִי. עַל כֵּן הִי אֵם אִתָּם עֲדִים.

"כְּשֶׁעֲדִים עָלֶי דָּשָׁא וְכִרְבִּיבִים עָלֶי עֵשֶׂב" (שם ב).

דָּרְשׁוּ בְּסִפְרֵי שִׁשְׁעִירִים רֹמְזוּ לַשִּׁעִירִי יוֹם הַכַּפּוּרִים וְהַתּוֹרָה מְכַפֶּרֶת כְּשֶׁעִירֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים. (רָאָה רש"י) שֶׁדָּבָרֵי הַתּוֹרָה מְגַדְלִים אֶת לִוְמֵיָהֶם, כִּפִּי שֶׁהִרְוַחוּת מַחְזְקוֹת וּמְגַדְלוֹת אֶת הַעֲשָׂבִים.

וּבִבְרֵא הַאֲדָמוֹר מַהֲרִי"ד מְבַעֲלָא זצ"ל אֶת הָעֵנָן עַל פִּי דְבָרֵי הַרְמְבֵּ"ם (תְּשׁוּבָה פ"א) שֶׁכֵּתֵב שֶׁבְּזִמְנָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כִּפּוֹר הַשִּׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח עַל כָּל אֲרֻבַּעַת חִלּוּקֵי הַכִּפּוּרִים (הַפְּנוּיִים בְּיוֹמָא פו), וְכֵזָה: יֵשׁ לְפָרֶשׁ אֶת דְּבָרֵי הַסִּפְרֵי 'כְּשֶׁעִירִים עָלֶי דָּשָׁא', שֶׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה יֵשׁ לָהּ כַּחַ שֶׁל כָּל הַשִּׁעִירִים גַּם שֶׁל שִׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח הַמְּכַפֵּר עַל חִלּוּל ד' ח"ו. כִּי בִכֵּן לְמוֹד הַתּוֹרָה אֶפְשָׁר לְתַקֵּן אֶת כָּל הַחֲטָאִים, גַּם אֶת הַחֲטָא הַחֲמִיד שֶׁל חִלּוּל ד'.

אהודת נא

שאלות לפרשת האזינו [התשובות מתוך פרוש רש"י]

- א. על מי הציף מי האוקיינוס?
 - ב. "שאל אביו ונגדה", מיהו האב?
 - ג. אלו פרות קלים יותר להתפשט?
 - ד. מתי דרכם של שערות לעמוד?
- ה. איזה אדם מגדל שערות על פשו?ו?
 - ו. איזה דברים הם פהררים התלויים בשערה?
 - ז. מהי הדרך בה צירף ללמד תורה?

תשובות לפרשת נצבים וילך

- א. מחוטב עצץ (כס"ו).
 - ב. בשעת פסח (כס"ט).
 - ג. "ושב ד' א-לקיך את שבותך" (ל"ג).
 - ד. אלו היתה התורה בשמים (ל"ב).
- ה. בעשיית טוב ורע (ל"ט).
 - ו. ללמוד מהם שלא שנו מדתם (ל"ט).
 - ז. הבאת הסף למצות 'הקהל' (לא"ב).

תשובות יש לענות בקו 'בני בינה' - עד יום שני בערב
הקדלה תעיד בעודה ש'בין העונות על השאלות

הזוכה בפרשת נצבים וילך
משפח דרשור, ב"ב

סדר לימוד באסרו חג

הודעה חשובה

גבאים המעוניינים לקבוע סדר של

שעת לימוד לילדי הקהילה

בבית מדרשם באסרו חג הבעל"ט

להצלת עולם התורה

והצלתת אם הישיבות - ישיבת פוניבז'

יוכלו לקבל מימון
מארגון 'בני בינה'

פרטים בטל': 055.670.5847

ברכת מזל טוב לבחור הבר מצוה היקר והחביב

שמחה זכריש נ"י בן הרה"ג ר' אלעזר שליט"א

לרגל הכנסו לעול תורה ומצוות

יהי רצון שיעלה בתורה ויראת שמים ויגדל לתפארת בית ישראל

שמחת בר המצוה התקיים א"ה ביום ג' אור י"ב תשרי תשפ"ז באולם תשב"ר בב"ב

העליה לתורה בשבת יו"ט חג הסוכות בבית המדרש תפארת שמואל רח"ו בן זכאי 43 ב"ב

לפני ד' תטהרו

עבדות ואמרות מהיכלם של עמודי ההוראה מרן
הגרי"ש אלישיב זצ"ל ומרן הגרש"ז אויערבאך
זצ"ל בפעשרת ימי תשובה ויום הקדוש

מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל

התעצמות בשקידת התורה

כָּל יְמֵי שֶׁל מֶרֶן זצ"ל לא פָּסַק מִהֲגִינּוֹ בַּעֲמָלָה שֶׁל תּוֹרָה, וְלִרְגָעִים בְּתַחֲנוּן שֶׁשֶּׁכֶּלם הָיָה קֹדֶשׁ לַד' וּלְתוֹרָתוֹ, וְעַם זֹאת, הָרִי שֶׁבַּעֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה הוֹסִיף שְׁקִידָה עַל שְׁקִידָתוֹ, וְאִף וְתָר עַל מִנוּחַת הַצִּהָרִים הַקָּצֵרָה שָׁלוֹ, כְּשֶׁהוּא מְמַשֵּׁי בְּתַלְמוּדוֹ לֵאל הַפִּסְקָה.

עַל עֲצֵם שְׁקִידָתוֹ שֶׁל מֶרֶן זצ"ל בֵּין פֶּסַח לַעֲשׂוֹר, שֶׁחַ הֲגָאוֹן רַבִּי יְהוֹדָה עֲדָס שְׁלִיט"א: "אֶסְפֵּר עֲבָדָא אַחַת שְׁבַד־י הָיָה עוֹבְדָא, וְהִיטִי מִשְׁתוּמָם עַל זֶה כְּשֶׁעָה חֲדָא. לְאַחַר שֶׁנִּפְסְטָה הַרְבֵּית אֱלִישִׁיב ע"ה, הָיָה בַּעֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה אִיזָה עֵנָן צְבוּרִי מִפְּדִרְגָּה רִאשׁוֹנָה שֶׁנֶּעַר לִישִׁיבָה שְׁלֵנוּ וְעוֹד יְשִׁיבוֹת, וְהִינּוּ מְכֻרָחִים אֶת הַהֲרָקָה שֶׁל מֶרֶן זצ"ל".

"נִסְעֵי לְבִיתוֹ, וְכִנְסֵי וְהִנְעֵי לְפִרְוֹדוֹר הַצֵּר וְכִבֵּר רִאֲתִי אוֹתוֹ שֶׁהוּא יוֹשֵׁב לִיד הַשֵּׁלַחן וְלֹמֵד, אֲכֹן בְּעוֹד אֲנִי בֹא לְהִכְנֵס אֶל הַחֲדָר, הִגִּיעָה לַפֶּתַח בְּתוֹ הַרְבֵּית לֹאֶה אוֹיְעֶרְבָאךְ ע"ה וְאֲמַרְהָ לִי שְׁלֹא שִׁנָּה לְהִכְנֵס לֵאבָא בַּעֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, אֲמַרְתִּי לָהּ: 'וְכִי אֲנִי גוֹי, הֲרִי גַם אֲצִלִּי זֶה עֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה... וְכָכָל זֹאת יֵשׁ כָּאֵן שֶׁאֲלָה דְּחוּפָה שְׂנוּגַעַת לְכַמֵּה וְכַמֵּה: יְשִׁיבוֹת וְצָרִיךְ אֶת הַכְּרֵעָתוֹ, הֲרִי אֲנִי כִבֵּר כָּאֵן וְנִמְצָא מִמֶּשׁ לְדוֹ, וְיֵשׁ לִי אֲנִי סִדְהִי שֶׁאִם רַבְנֵי הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי כָּאֵן, הָיָה אוֹמֵר לִי לְהִכְנֵס', וְאִף עַל פִּי כֵן הִיא אֲמַרְהָ 'אֲמַנִּים יֵשׁ כָּאֵן בְּעִיָּה גְּדוּלָה וְצָרִיךְ לַעֲדַת מָה לַעֲשׂוֹת, אֲכָל כָּכָל זֹאת אֵין מְצִיאוֹת לְהִכְנֵס אֶל הָאָבָא וּלְהַפְסִיק אוֹתוֹ מִלְמוּד אֲפִלוּ לִשְׁתִּי דְּקוֹת בַּעֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה... חֲשׁוֹב לִי לְהַדְגִּישׁ שֶׁהַקָּשֶׁר וְהַיְדִידוּת שֶׁכִּבֵּר הָיָה לִי בְּאוֹתוֹ הַיּוֹמָן עִם בַּעֲלָה הֲגָאוֹן הַגְּדוֹל רַבִּי עֲזַרְיָאֵל שְׁלִיט"א זֶה מִמֶּשׁ כְּמוֹ אַחִים, וְאִף עַל פִּי כֵן הָיָה לָהּ אֶת הַכּוֹחַ לֹא לְתַת לִי לְהִכְנֵס, כִּינֵן שֶׁהַהֲבָנָה שֶׁלָּה הִיָּתָה כֶּךָ בְּרוּרָה בַּעֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה אֵין מִשְׁקֵי לְכַסֵּל אֶת הָאָבָא מִלְמוּדוֹ אֲפִלוּ לִשְׁתִּי דְּקוֹת".

"כְּשֶׁחֲתוּרְתִּי לְבִיתִי, חֲשַׁבְתִּי לַעֲצָמִי כִּי קִבְלָתִי כָּאֵן שְׁעוֹר מָה זֶה עֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה שֶׁאֲסוֹר לְהַפְסִיק לְלֵמֵד כָּלִיל".

ימי התשובה

כְּאִשֶּׁר נִשְׂאֵל מֶרֶן זצ"ל הָאֵם בַּעֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה יִשְׁנֵנו חַיִּיב לְמוֹד מוֹסֵר יוֹתֵר מִשְׁאֵר יְמוֹת הַשָּׁנָה, הַשִּׁבְי: 'יָמִים אֵלוּ מִיַּעֲדִים בְּמִיָּחָד לְהַתְּסַקֵּת בַּתְּשׁוּבָה, וְעַל כֵּן כָּל אֶחָד לְחַשֵּׁב אֶת חֲשׁוֹנוֹ וּלְהַשְׁלִים מִה שֶׁחָסַר לוֹ, וְהוֹסִיף 'בְּנֹדָא צָרִיךְ לְלַמֵּד מוֹסֵר בְּיָמִים אֵלוּ'.

קדש לד'

בְּאֶחָד מֵעֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, פֶּנָּה אֱלֹוִי נִינוּ וְאָמַר לוֹ 'שְׁמַעֲתִי שֶׁהַפֶּסַח סִפֵּר אֶתְמוֹל מַעֲשִׂיהָ לְתַלְמִיד חֲכָם אֶחָד'. תַּכְף הַגִּיב מֶרֶן זצ"ל: 'בְּעָרֵב יוֹם כְּפוֹר אֵינִי מְסַפֵּר מַעֲשִׂיֹות... וְאֲכֹן נִתְבָּרֵר לְאַחַר מִכֵּן שֶׁלֹּא סִפֵּר מְאוּמָה וְהִיָּתָה זֶה שְׂמוּעַת שְׂוֹא'.

"צריך זכויות"

כְּאִשֶּׁר נִתְבַּשֵּׁשׁ מֶרֶן זצ"ל בְּאֶחָד מִיָּמֵי עֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה לִשְׁמַע בְּסִנְדְּקָאוֹת, נֹאוֹת מִיָּד בְּאֶמְרוֹ: 'בְּעָרֵב יוֹם כְּפוֹר צָרִיךְ זְכוּיוֹת...'

עשיית הכפרות

אֶת מִנְהַג הַכַּפּוּרֹת, הָיָה מֶרֶן זצ"ל מְקַדֵּם בְּאֶחָד מֵעֲשָׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה, כְּאִשֶּׁר הָיָה מְבִיאִים תְּרִנְגוֹל אֶל בֵּיתוֹ, וְלֵאחֲרֵי עֲשִׂית הַכַּפּוּרֹת, הָיָה לוֹקָחִים אֶת הַתְּרִנְגוֹל אֶל הַשׁוּחַט שֶׁשְּׁחֹטוֹ.

עַל מֵאֲרַע מִרְטִיט שֶׁאֲרַע בְּשׁוּנְתֵי הָאֲחִירוֹנוֹת, סִפֵּר נִבְדּוּ הֲגָאוֹן רַבִּי אֲבֶרְהָם צָבִי יִשְׂרָאֵלוֹן שְׁלִיט"א: "בְּאַחַת הַשָּׁנִים, בְּהִיוֹתוֹ בֵּין מַעֲלָה מִתְּשַׁעִים שָׁנָה, אֲמַרְתִּי לוֹ שֶׁבְּאֲפִשְׁוִרְתִּי לְהִבִּיא שׁוּחַט וּבִדּוֹק לְבִיתוֹ, כְּדִי שִׁישְׁחֹטוּ אֶת הַתְּרִנְגוֹל וְיִבְדְּקוּהוּ בְּבִיתוֹ, וְאֲכֹן נֹאוֹת לָכֵךְ, כְּמִשְׁקֵךְ כָּל אוֹתוֹ הַבָּקָר יֵשֵׁב מֶרֶן זצ"ל וְשִׁנֵּן אֶת הַלְכוּת כְּפוֹי הָדָם וְנִכְסֵי הַבְּרָכָה, מִשְׁהַגְעִיתִי לְבִיתוֹ עִם הַשׁוּחַט וְהַבִּדּוֹק, עָרַךְ אֶת הַכַּפּוּרֹת, וְלְאַחַר מִכֵּן בִּדֵּק הַבּוֹדֵק אֶת הַכְּפוֹי וְהַשׁוּחַט שֶׁחַט אֶת הַתְּרִנְגוֹל, וְכִבֵּד אֶת מֶרֶן זצ"ל בְּמַצּוֹת כְּפוֹי הָדָם, כְּשֶׁבִּדֵּק הַכְּפוֹי זצ"ל אֶת הַבְּרָכָה עַל כְּפוֹי הָדָם, הַתְּרַגְּשׁ עַד שֶׁקוֹלוֹ נִשְׁמָע מִדְּמִיעוֹת וּלְרַגַע קֵט נִשְׁתַּתָּה עַד שֶׁסִּים אֶת הַבְּרָכָה, לְאַחַר מִכֵּן אָמַר לִי כִי הוּא חוֹשֵׁב שֶׁמְעוֹלָם לֹא זָכָה לְקִים מַצּוֹת כְּפוֹי הָדָם וְזֶה הַפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה שֶׁאֲזָכָה לָכֵךְ".

וְאֲכֹן, מֵאוֹתָה שָׁנָה, קֹדֶם עֲשִׂית מִנְהַג הַכַּפּוּרֹת, הָיָה נוֹהֵג לְלַמֵּד אֶת הַלְכוּת כְּפוֹי הָדָם, וְכֵן לְאַחַר שֶׁסִּים, הָיָה עוֹרָה אֶת הַכַּפּוּרֹת.

מרן הגרש"ז אויערבאך זצ"ל

"זהו עקרה של תורה"

כְּאִשֶּׁר נִשְׂאֵל מֶרֶן זצ"ל הָאֵם לַעֲרֵף בְּיָמִים אֵלוּ שְׂמַחַת בֵּר מַצּוֹה בֵּרָב עִם פְּנֵהוּ, תְּמָה וְאָמַר "הֲרִי שְׂמַחָה שֶׁל מַצּוֹה אֲמַתִּית הִיא, שֶׁשְּׂמַחִים עִם הַיָּד עַל קִבְּלַת עַל תּוֹרָה וּמִצְוֹת", וְהוֹסִיף "אֲדַרְבָּה, זֶהוּ מַעֲגִינָא דְּיוֹמָא, כִּי זֶהוּ עֲקָרָה שֶׁל תְּשׁוּבָה הַיְּשִׁיבֵנו אֲבִינוּ לְתוֹרָתָךְ".

יפס את חברו

הַתְּאֵאוֹן מֶרֶן זצ"ל עַל כֶּךָ שֶׁאֵין מְדַקְדָּקִים לְקַדֵּם הַלְכָה הַפְּסוּקָה שִׁפְסִים אֲדָם אֶת חֲבֵרוֹ בְּעָרֵב יוֹם הַקְּדוּשׁ.

כְּאִשֶּׁר קָמוּ בַּעֲלֵי מְדוּנָה וְלִשְׁנוֹן הִרַע וְחִרְחָרִי רִיב וּמַחְלָקַת כְּנֶגֶד תַּלְמִיד חֲכָם אֶחָד שֶׁגַּר בְּשִׁכְנוֹתוֹ, הִבִּיעַ מֶרֶן זצ"ל אֶת כְּאָבוֹ לְאַחַר יוֹם הַקְּדוּשׁ: 'בְּטוֹחַ הִיטִי שֶׁאֲרָאָה תוֹר אֲרָף מִשְׁתַּרְף בְּבִיתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ תַּלְמִיד חֲכָם עַד הַרְחוֹב, מִהֲבִאִים לְבַקֵּשׁ מַחְלָתוֹ, וּלְבִסּוֹף הַבְּחִנְתִּי רַק בְּאֶדָם אֶחָד שִׁיּוּעַ אֲנִי בּוֹ שֶׁאֵין יָדוֹ בַּמַּעַל הַזֶּה כָּלִיל...'

ענינו של יום

בְּלִיל עָרֵב יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁל אַחַת הַשָּׁנִים, לְאַחַר שֶׁאֲחִירוֹן הַשּׁוֹאֲלִים בְּעֵנִי יוֹם הַקְּדוּשׁ, עֲזַב אֶת מְעוֹנֹו, פֶּנָּה מֶרֶן זצ"ל לִבְנֵי בֵּיתוֹ וְאָמַר לָהֶם 'הֲרִי ד' רַבּוֹ דְּוִנְנוּ מִכְּשִׁי דְּבִר ד' זֶה הַלְכָה, וּיְמַדְּקִים כָּכָל פֶּרֶט, וּבִקְרִיט בְּהַלְכוּת חַג בַּחֲג, אֲךָ רָאָה שֶׁמִּכָּל הַשְּׂאֲלֹת שֶׁנִּשְׂאֲלָתִי הַלְלִיָּה, לֹא עָסָקָה אִף אַחַת בְּהַלְכוּת תְּשׁוּבָה, שֶׁהִיא מַצּוֹת הַיּוֹם, וּמִי יִתֵּן וְיִכְשֵׁר דְּרָא לַעֲסֹק כְּרִאִי גַם בְּמַצּוֹה זֶה שֶׁהַלְכוּתֶיהָ מְרֻבּוֹת, וּבִכּוֹף זֶהוּ פֶּנָּה טְרוּרָה וְיָגַעַה בָּהּ רְבוּתֵינִי הָרִאשׁוֹנִים וּשְׂאֵר הַקְּדָמוֹנִים וְאִף חֲפָרִי עֲלֶיהָ מְבוּרִים מִיָּחִידִים, וְאֵם כֵּן פֶּנָּה עֲלִינוּ לְהַתְּבַּוֵּן וּלְעַן הַיּוֹסֵב לַעֲד אִפֹּן קִימָה פֶּה־לְכָתָה'.

גִּמְר חֲתִימָה טוֹבָה לְכָל יְלָדֵי 'בְּנֵי בִינָה' הַיְקָרִים, לְמִשְׁפַּחְתָּם וּלְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל

גוג ומגוג

בסדר ההושענות "אל למושעות" אומרים: "שליש שעות, הושע נא", ופרשו המפרשים (בבאור בספדור הגר"א נידר), שהפננה לשלשה זמנים של מלחמת גוג, שיהיה בשליש שעות כלומר בשליש עתות, כמוכאב בלוקוט זכריה (רמזו תקעט) ששליש פעמים גוג ומגוג באים על ירושלים, ע"ש, וכתב בספר 'שלמי תודה' ששמע בשם הגאון רבי ישראל מסלנט זצ"ל שאמר בשם רבו הצדיק רבי זינדל מסלנט זצ"ל בשם רבנו חיים מוילנא זצ"ל שאמר בשם רבנו הגר"א זצ"ל, שעקר מלחמת גוג תהיה בהושענא רבה בשליש שעות שאז יהיה עקר הקשי, ומי שיהיה אז בספה יצא, וזה מה שאמר דוד המלך ע"ה, "כי יצפנני בִּסְכָה בְּיוֹם רָעָה יִסְתַּרְנִי" וגו', ביום רעה הוא מלחמת גוג, ועל די מצות סכה יצא.

נגיל ונשיש בזאת התורה

בשנותיו האחרונות, כאשר לא הרבה לרקוד, היה בוחן בעניני לראות אם יש אי-מי שנוהג בספר התורה באופן העלול לבוא לידי זלזול ח"ו. באחת השנים הבחין ביהודי מבקר שהחזיק את ספר התורה בצורה שעוררה אצלו חשש, מיד שלח את אחד מבני ביתו לאחוז את ספר התורה יחד עם הזקן. למרות שהדבר יכול היה להתפרש כפגיעה בכבודו של הלה, אולם במקום כבוד התורה לא חש לזאת.

אברהם קים מצוות סכה

באחד מימי חל המועד סכות געת שמחת החג שאל מרנא הגר"א זצוק"ל את מקרביו - מנין שקים אברהם אבינו מצות סכה? ולא היה מי שישב לו על זה. וישן ויאמר: איתא במדרש "וה' ברח אברהם בכל" זו סכה. ויהי כמתמיהם, ויאמר: 'בכל ראשי תבות של שלשה פסוקים בתורה בענין סכות - 'פסכת תשבו בשעת ימים', 'כל האזרח בישראל ישבו בפסכת', 'למען ידעו דרתיכם כי בפסכות הושבתי את בני ישראל'.

אשפזין

בפרדס אליעזר (סכות) הובא מהגר"א מוילנא זצוק"ל: "שפעם היה שמח מאוד ביום ראשון דחל המועד סכות, אשפזיא דיעקב שלימא, ואבי של הגר"א הפציר בו לגלות לשמחה זו מה עושה, ומחמת צווי כבוד אב גלה לו, כי זכה לראות את יעקב אבינו ע"ה ביום האשפזיא שלו בתוך סכות".

סכה כנגד לשון הרע

כתב הגר"א על הפסוק בתהלים: "תצפנם בסכה מריב לשונות": מצות סכה הוא להכניע יצרא דלשון הרע, להיות כי בשם סכה נקצא בו ארבע אותיות מארבעה מוצאות, סמ"ף מוסשר"ץ שהוא מהשנים, וא"ו מבומ"ף שהוא מהשפטים, כ"ף מגיכ"ר שהוא מהחך, ה"א מאהח"ע, שהוא מהגרונ, וממוצא דטל"ת שהוא מהלשון אין בו, וזהו מפני שארבע מוצאות אלו מסבבות את הלשון ושוברים אותו לכל יצרץ דלשון הרע, וזהו שאמר הכתוב תצפנם ביום מריב לשונות.

סכה - רמז למחצות

תאודים ועבדות משמחת תורה בהיכלו של רבנו מרן הגרי"ש אלשיב זצוק"ל

מבוא של תורה

את גדל חידות לכבודה של תורה, חשו וראו כל באי בית מדרשו של מרן זצ"ל ביום זה. יחד עם עצם השמחה והחידה בה היה שריו ביום שמחת - שמחת התורה, שמר בהקפדה יתרה על כבוד ספרי התורה עפם חוגגים ומפזזים ברחובות ומחולות לכבוד גמרה של תורה.

בהזיות רבה הקפיד מרן זצ"ל שלא לשבת כלל געת שספרי התורה היו מחוץ לארון הקדש, והאפו היחיד שהתיר לעצמו לשב היה רק כשהחזיק ספר תורה בידיו.

געת שנקד מרן זצ"ל עם ספר תורה בידו, היה מצדד כל העת את גופו לכיון המזרח, כדי שלא יהיו ספרי תורה האחרים מאחורי גבו. כאשר החזיק את ספר התורה זמן ממושך וכבד היה עליו, לא מסור מידיו לאחרים, אלא נעמד בסמיכות לאחד מבני ביתו והמתין עד שהלה ישים לב וישקו מעצמו את ספר התורה בידיו. (ראה ב'שערי חן הגר"ש אלשיב' ברכות נה, א, עמ' תרמח, מה שהביא בשמו של מרנא הגר"ח מברקס זצוק"ל).

געת ההקפדה בבית מדרשו, כאשר היה מרן זצ"ל רואה מי שנושא ספר תורה ברחובותיו ורואה בצורה קצת מפרזת, מגבים את רגליו ברחובות יותר מדי או נוהג שלא בכבוד הראוי לספר

שמחה רבה שורה בהיכלו של רבנו מרן הגר"ש אלשיב זצוק"ל ביום שמחת - שמחת תורה. בחידותא עלאה ובשמחה עצומה, שריו היה מרן זצ"ל ביום נשגב זה.

געת ההקפדה נסוכה היתה על פניו נהרה מחדת, וכל קלו אפוף היה בתחושת שמחה לגמרה של תורה חמדת שעשויה כל גופו ועצמותיו, אשר להט באהבת התורה כל ימות השנה, בסאו את רגשיו ללבבו בשמחה רבתי.

"שמחת התורה במחצתו של שור התורה מרן זצ"ל", מעידים אלו שזכו להסתופף בצלו ביום קדוש זה של שמחת תורה, "היתה למעמד נשגב ועליון שאין לתאר ולשער. השמחה של מרן זצ"ל עצמו הקרינה על כל המתפללים והלהיבה אותם לפזו ולקרר כל עז לכבודה של תורה. שמחתו ורחוקיו לכבוד התורה, רוממו את כל הנוכחים טפח ויותר מעל השקע. אם ישהו להתבטא, ששנו במחצתו גמרת המספר ב'מעשה רב' אודות אדוננו הגר"א זצ"ל אשר ביום שמחת תורה 'היה הולך לפני הספר תורה שמח מאד ברב עז וחדוה, וחקמת אדם תאיר פניו כלפניו אש בוערת, ומספק כף אל כף וממכר כל עז לפני הספר תורה'. עז שמחתו וחדוה ביום זה, בו נכנסת ישראלי כללה מרדנת לכבוד התורה, היה לאות ולמופת".

מעשה לפרשה

שבת טובה, בית הנסות הגדול בברנוביץ מלא מפה אל פה, הצביר עומד וממתין לשמע את דרשת 'שבת טובה' מפי המרנא דאתרא, הגאון רבי דוד ויצ"ל.

זמן הדרשה הגיע והרב איננו. לפתע, שלים כהול מביתו של הרב מגיע, ופניו הודיעה שהרב אינו חש בטוב לכן לא יוכל לבוא ולשאת דבריו.

ענין כל נשאו מיד אל הגאון רבי אלחנן וסרמו, שהגיע אף הוא לשמע את דרשת הרב ולקבדו, ובקשורה לשאת דבריו.

סרב רבי אלחנן, אך משהוסיפו להפציר בו נאות לעמוד ולדרש. את דבריו פתח בדברים מתוך הפרשה, וקב אמר:

"האזינו השמים ואדברה, ותשמע הארץ אמרי פ"י, כיצד זה לוקח משה רבנו, הענו מכל אדם, אף שהוא בן תמותה, עדים

שהם חיים וקמים לעולם, את השמים ואת הארץ?"

אלא, משה רבנו מיד משיב את דבריו, באמרו "כי שם ד' אקרא, הבו גדל לא-ליוני", הדברים שהניי שם בפניכם, אינם משלי כלל, אלא הם מהשם יתברך ולמען כבודו יתברך, אי לכה, רשאי הנני לטל עדים החיים וקמים לעולם.

התורה, מיד היה מעיר לו בעצמו על כך, וזאת על אף שפעם ולא היה מעיר לאחרים על מעשיהם.

כך גם סרב שפחורים צעירים יחזיקו הספר תורה לבדם, אלא רק עם גדול העומד על גביהם, וכאשר הבחין בכחיו צעיר מדי הרוקד עם ספר תורה לבדו, היה קם ממקומו במהירות ומונח לבא לטל מיד הנער את ספר התורה.

העבודה, כשמוחו הנורא הבין גם עד היכן תדברים מגיעים לריונו של עולם, שהרי תמיד היה מכין עצמו קודם גם על פי סוד, אבל בשעת מעשה היה כל פלו כל רוקד, פלו לבת אש קדש.

נחיתה בקרבי זכרונה של תפלת נעילה אחת. לאחר דקות ארוכות של תפלת לחש, מן הסתם רבנו זצוק"ל עוהו בבקרה ראשונה כדרכו, ולפתע נמלטה מפיו זעקת שבר נורא מלזה בפרצי דמע, וכל העם געו אחריו בבכיה של תשובה, ויהי המקום לחידת א-לקים.

"בשנה אחת נשאר על מקומו ברוציפות מפניס יום הקדוש עד צאתו, ולא יצא לביתו כלל. במוצאי היום שאלתי אם לא היה קשה לו הדבר, והשיב כי באיזה זמן בבקר היה געט קשה, אבל לאחר מכן כל היום עבר בס"ד בהצלחה גדולה.

עוד זכרני שבאחת השנים לאחר סיום סדר העבודה, אשר היה נאמר אצלו בחיית יתרה, פנה אלי לפתע ואמר לי באפפתית יתרה 'מידע מהרו את סדר העבודה, שלא פני הראוי במתנות?!"...

אם לא עכשו

פרק ג' •

תקציר פרקים קודמים: לאחר ליל הבלדלח, והפגזות בגרמניה, שולח ר' שמואל הלוי את בנו הצעיר משה ללונדון, יחד עם אחותו. בדרך עומד הוא בנסיגות שמירת התורה והמצוות. באנגליה הם עוברים חבלי קליטה, בין רעים וספק זרה. לא יודעים אם יפגשו אי פעם את הוריהם.

השקפה מיוחדת סבבה שקרוב משפחתם טרח להשיג כרטיסים עבור ההורים, שמחה גדולה היתה בפגישתם יחד. את בר המצווה הוא זוכה לחוג במעמד מרומם. אך את על התורה מקבל עליו במלא המרץ והשמחה. הוא שם את פניו לשיבתו של האבן רבי משה שגנדר.

את העיר לונדון פקדו רבים, מאות צעירים זכו להנצל באמצעות מסעות ההצלה לילדים, ה'קניג'ר טרנספורט', אך לעמד בשערי הישיבה לא רבים זכו. כל בחור נוסף בישיבה הנה שמחה גדולה. הנה צעיר נוסף שנצל לא רק ממנות גשמי, מהצר הצורך, אלא גם ממנות רוחני, מהקריאות הלונדוניות והסחף לענייני הבלי עולם הזה.

מה רבה היתה שמחתו של משה בבקרו של יום, והנה נער צעיר התווסף לשיבה.

"מה שמך?" הוא קבל את פניו בסבר פנים יפות. "יחזק טוביה ניש" ענה בענות חן.

"גם אתה מהמנה?" "לא, אני מהעיר פוילינג, הסמוכה לפרשבורג. גם שם עמדו הגרמנים לממש את זממם הנורא". משה מציג בפניו את היכל הישיבה, ומעניק לו מבט קצר על סדרי הישיבה, הסדרים והשערים.

באחת ההזדמנויות, מוצא יחזק טוביה מספר דקות לספר לרעו משה על התלאות שעברו עליו ועל ההשקפה שהביאתו הנה, מפש גרוע האחרון:

"יום אחד פנה אלי ראש הקהל, בעירייתנו פוילינג" פתח יחזק טוביה, "ובקש ממני: 'טוביה'לה, רוצ מהר לפרשבורג ושאל את ראש הקהל האם הוא יודע מה נהג לעשות כדי להנצל מזממם של הגרמנים'.

רצתי עד לפרשבורג, התדפקתי על דלתו של ראש הקהל ושאלתי: 'כיצד נהג להחלץ מצורתי הגרמנים?' בפיו של ראש הקהל של פרשבורג לא היו בשורות מרנינות: 'אמר לראש קהלתכם שהוא היה אמור לשלח אותך אלי לפני שבועים. לא עכשו פשה הגרמנים כבר עומדים לבצע זממם ביהודים. פרגע לא נותר מה לעשות, מלבד להתפלל לנשים מעל דרך הטבע.

אבל מאחר שרצת עד הנה, הוא אמר לי, אני רוצה לתת לך מתנה. ישנה רכבת הצלה אחרונה שאמורה לצאת מצ'קסלובקיה ללונדון באשורו ובחסדו של מלך אנגליה. אלק כרטיסים הוא הועיד אליך ילדים ונערים שיחלצו בעזר ה' מהמלחמה. מאות כבר יצאו, אין לך משג איזו מלחמה נטשת על כל כרטיס שנותר המהגן מתנת חינם. אך הואיל והתאמצת והגעת עד הנה, אתן לך כרטיס אחד לרכבת ההצלה. לך לחיים טובים ולשלום".

"את הדרך חזרה, המשיך יחזק טוביה לספר, עשיתי במהירות. בפחד מחד יקסא, ומאידך בשמחה. נגשתי לראש קהלתנו ומסרתי לו את דבריי העגומים של ראש הקהל של פרשבורג. לאחר מכן רצתי הביתה להציג בפני הורי את כרטיס החיים הנכסף שקבלתי מראש הקהל.

בהפתעה ובהלם הם קבלו את הדברים. אכן הם ידעו ושמעו על מה שקורה, אך לא חשבו שהדברים הגיעו עד כדי כך שיאלצו בחפזו לשלח את בנם יחזק טוביה, שהיה קרוב לגיל שלוש עשרה, לדרך לא ידועה. עד מהרה הם התעשתו והבינו שכל רגע יקר וגורלי. אבי ואמי ארוז את חפצי האישיים ונשקו על לחיי, כשבבבם הם מרגישים שזו הפקדה האחרונה. מי ידע אם יזכו לראות עוד את בנם בעולם הזה. נפרדתי מהורי בלב קרוע, כשבבבני מהדדקת קריאתה הנרגשת של אמי: 'טוביה'לה תזכר שאתה יהודי! תזכר שיהודי צריך לעשות את רצון ה'!'. כך זכיתי בחסדי השם להנצל והגעתי הנה".

משה התרגש מהספור, והחליט שהוא ישתדל לעמד לימיו ידיו החדש, כקרום משפחה. הוא הרי יודע מהי הרגשת בדידות, נתון וספקות בכל הנוגע לעתיד. עד מהרה נקשר

קשר הדוק בין השניים, קשר שנסאר למשך שנים רבות. 'מפירים טובה למלך!'

פעבר שבועים בערך עברה השמועה מפה לאן, 'מקבלים את פני המלך, גורג' הששי, מלך אנגליה שבלבו הרחום נטה און קשבת למצוקתם וספגתם של מאות ילדים, ופתח בפניהם את ארצו'.

בשדורה רחבה וארצה התיצבו באתו יום מאות הילדים והנערים הפליטים, בשתי שורות ארוכות. בכל שורה מאות ילדים. לאחר המתנה ארפה, הופיעה במקום שירה מפארת, סוסים אצילים, מנגנים ושומרי ראש, ובהמשך פרפרה הדורה בה ישב המלך בכבודו ובעצמו, שבקש לראות את פרי עמלו; את הילדים שהציל ממנות לחיים. הפרפרה נסעה בין שתי השורות והילדים והנערים נופפו לשלום לאות תודה למלך שהציל את חייהם.

גם הנצולים משה ויחזק טוביה הגיעו להפיר טובה, ונעמדו בין מאות הנערים. והנה, לפתע, כשהפרפרה חלפה בסמוך אליהם, זנק לעברה בחור כבן חמש עשרה והגיע אל המלך. במקום פרצה מהומה נוראה. שומרי הראש שראו זאת

מקדמים בברכה את פני המלך

הראשון ולהתקרב לקב"ה, בבחינת 'אני לדודי', ואז הקב"ה יקרב אותנו בחזרה בבחינת 'דודי לי'. אך בפרט בעשרת ימי תשובה, יש לדרש את ה' 'בהמצאו', 'בהיות קרוב'. עלינו לנצל את ההזדמנות העומדת לפנינו בימים אלו להתקרב לקב"ה, ואז הוא ישמע את קולנו ויזכה אותנו בדין.

הלכה השני שלמדתי מאותו מאורע, הוא לא להחמיץ את ההזדמנות לבקש מהמלך. אני שעמדתי מהצד בלי לעשות דבר, לא זכיתי לפגש את הורי לעולם. תשע מאות תשעים ותשע הילדים והנערים, שהניחו למלך לחלף על פניהם, נותרו יתומים לאחר שהוריהם נשפרו באושוויץ ובטרבלינקה. רק הנער שנצל את הרגע הנדיר וקפץ לכרפרת המלך, זכה לפגש את הורי ואת משפחתו ולהציל אותם ממנות בטוח. עלינו להזהר לא להחמיץ את ההזדמנות הנדירה הנקדחת לפנינו בימים אלו, 'בהמצאו', עלינו לנצל את הימים הקדושים הללו בהם המלך קרוב אלינו, וכגון בתפלת שמונה עשרה, או בכל עת, לבקש ולהתחנן על חיינו וחי משפחתנו, שנצליח בתורה ומצוות, להתקרב אליו ולהתחנן לפניו שיזכה אותנו בדין ויזכר אותנו לחיים טובים ולשלום'.

ואם לא עכשו, אימתי?

סוף

לעלוי נשמת

מרת לאה ע"ה בת הרב שמואל יחיאל מאיר ז"ל
נלב"ע בשב"ק שובה ח' תשרי תשס"א
ת.נ.צ.ב.ה.

לעלוי נשמת

מרת חיה ע"ה בת הרב יעקב דוד ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.

